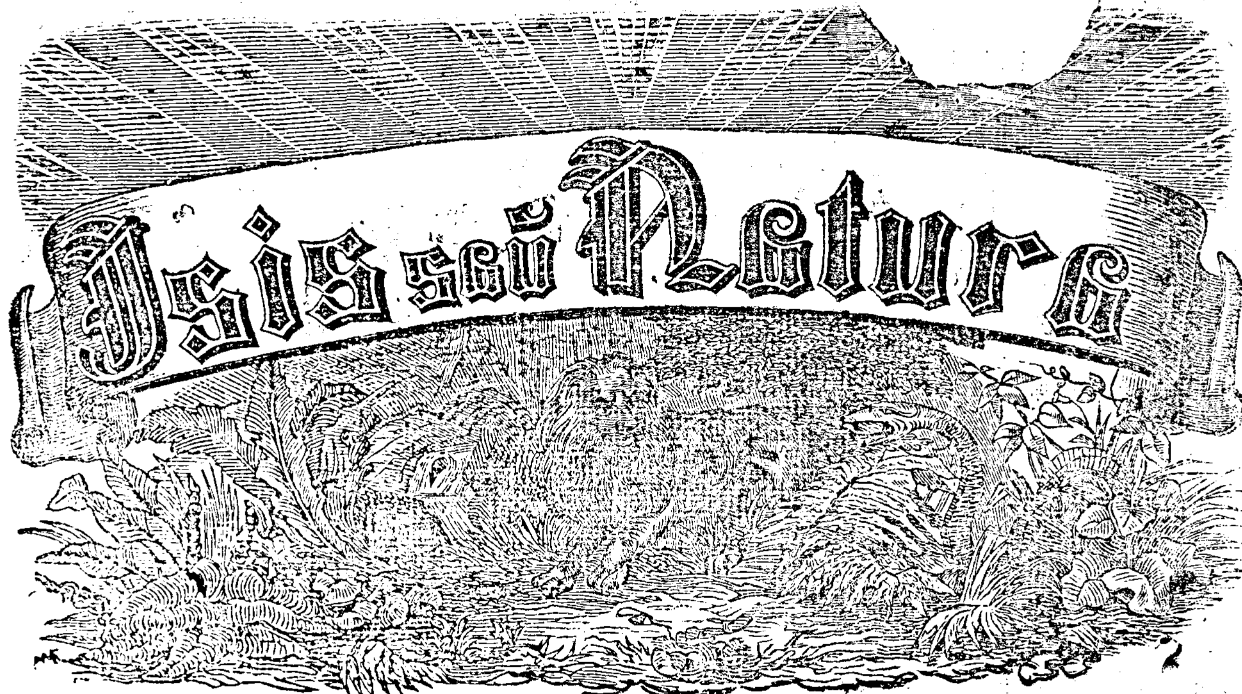

JURNAL

ПЕNТРЅ РЕSПÎNDIРЕА ШТIIНЦЕЛОРЅ NАТЅРАЛЕ ШI ESAKTE, ÎN TOATE KLASEЛE

Pediџeatŭ

de

PROFESOR DOCTOR IULIUS BARASH.

№ 25. (Anѕлŭ алŭ patрѕлеа) Бѕкѕрештĭ 8 Iѕлie, 1859.

Леџiле тъpitiшѕлѕĭ în natѕpъ.

IV. (Ѕpmape.)

Amŭ вopвit pînъ акѕm despre кpѕчiamentѕлŭ paseлорŭ шi despre efeктѕл лоp ла animaле; sъ bedemŭ акѕm кѕm se apatъ aчeste efeкte ла џenѕл omeneskŭ!

În Eѕpona, авemŭ nѕџine oкasiѕnĭ a stѕdia aчeste efekte. Tepminѕлŭ natѕpaл шi aвondintŭ pentpѕ aчeste stѕdiĭ, este Amepiкa ѕnde neînчetat sъ faчe кpѕчiamente întpe difepite pase omeneштĭ, întpe pasa aлвъ шi neaгpъ, întpe чea neaгpъ шi apamiъ saŭ гaлвenъ. Акoлo, лimвa a konseкpatŭ шi difepite espresiѕnĭ pentpѕ difepite гpade шi modѕpĭ aлe кpѕчiamenteлорŭ paseлор. Аша se nѕmeшte акoлo кѕ nѕmipea de *Mulattŭ* ѕnŭ kопiл nъsкѕt de împpeѕnapea ѕnѕĭ въpвatŭ aлвŭ кѕ o femee neaгpъ (Apane); Дакъ aчestŭ kопiл este o fatъ (o Мѕлatъ) шi iea de въpвatŭ пe ѕnŭ omŭ aлвŭ, kопiлѕл nъsкѕt d'aчeastъ împpeѕnape, se nѕmeшte *Mestiџe*; кѕ aчeastъ nѕmipe se însemneazъ în Amepiкa ш'ѕn kопiл nъsкѕtŭ d'împpeѕnapea ѕnѕĭ omŭ aлвŭ к'o femee indianъ (apamѕie), În aлte лoкѕpĭ în Amepiкa, în лoкŭ de "Mestiџos„ zікŭ шi *Quatertone.* Kînd o Mestiџa se împpeѕnъ к'ѕn aлвŭ, kопiлѕл лоp se nѕmeшte *Pustiџo* saŭ *Quinterone.* Kînd *Pustiџa* (femeea) iea de въpвatŭ ѕnŭ omŭ aлвŭ kопiлѕлŭ лорŭ se nѕmeшte *Kastiџa* шi seamъnъ în toatъ fъnтѕpa кopпѕлѕĭ saŭ, к'ѕn omŭ aлвŭ de pasa кaѕкasiкъ; influenџa îmвѕnъtъџitoape a pa-

seĭ албе, este în stape a face къ dȣпе чінчĭ saȣ шease џенерацiȣнĭ, se sterџe кȣ totȣл ȣрмеле pasei înfepiope (неагръ saȣ аpemȣie). Dap inflȣенџа înpeȣpitoape a pasei negpe este înкъ шi maĭ mape; къчĭ кîndȣ o femee Мȣлатъ a лȣat de бърбат ȣn negpȣ, копiлȣлȣ лорȣ че se нȣмеште *Cabugro* este maĭ negpъ de кît мȣма sa Мȣлата Кînd o Кабȣgra iea de бърбат пе ȣнȣ negpȣ, копiлȣлȣ лорȣ че se нȣмеште *Cabulo* este maĭ negpȣ de кît мȣма sa Cabugra. Dap кîndȣ o Кабȣла iea de бърбат пе ȣn negpȣ, копiлȣлȣ лор este ȣнȣ negpȣ кȣpat, прin ȣрмаре, inflȣinџa sîn-џелȣĭ алб каре a кȣрsȣ în вiнеле бȣнiчеĭ sале, Мȣлata, s'a stinsȣ кȣ totȣл.

Dap în Amepiка se веde шi алte кръчiamente maĭ комплiкate; аша se веde аколо кръчiamente întpe Мȣлata шi Mestiџе, saȣ întpe Мȣлate шi Кавлiџе saȣ întpe ȣn Mestiџо шi o Pustiџе saȣ întpe o Caburga шi ȣn Mulatto saȣ întpe ȣn Caburga шi o Castiџе ш. ч. л.

De ла ачeste нȣмiрĭ, резȣлтъ къ în Amepiка класеазъ копiĭ ешiџĭ de кръчiamente paseлорȣ, dȣпе колоареа пърiнџiлор каре ремîне de моштенipe ла копiĭ. Dap нȣ нȣмаĭ колоареа, чi шi toate каpактеpiле але pasei, тpекȣ de ла пърiнџĭ ла копiĭ. *Burmeister* обсервъ къ dакъ чiне-ва a авȣt оказiȣнеа a веdea Mulattele, este înкpedinџat къ ачeste femeĭ sînt мȣлт maĭ фpȣмoase de кît femeiле ешite кȣpat din sîнџе албȣ Еȣропеан фъръ вр'o amestекаpe. Ачeste femee паркъ împреȣнъ фpȣмȣсеџеле amîndopop paseлорȣ; къчĭ fopma обpazȣлȣĭ eĭ este овале, регȣлатъ шi фpȣмоase ка ла pase алба; апоĭ окiĭ лор sînt negpi ка кърбȣнiĭ, stpълȣчeskȣ ка ȣn fокȣ nекpedibiл шi пърȣ лорȣ este d'o negpeaџъ пiкантъ шi dъ обpazȣлȣĭ o кadpъ înкîntътоаpe. O Mulattъ, нȣ поate нiчĭ odatъ съ se факъ atîtȣ de палide шi de mizeрабiле кȣм съ 'нtîмпiлъ кîte odatъ ла femeiле албе; къчĭ колоареа оакеш а обpazȣлȣĭ împedeкъ ачeastъ. O Мȣлаttъ нȣ поate нiчĭ odatъ съ se слъбеаскъ întp'atîta ка съ se вазъ обpажiĭ eĭ ешiџĭ афаръ; къчĭ skелетȣл eĭ ape oase maĭ fine шi maĭ sȣбџipĭ de кît o femee албъ (fiind-къ negpȣл saȣ Арапȣл ape oase maĭ fine de кîtȣ албȣл saȣ каȣкasiкȣ). O Мȣлаttъ нȣ кade нiчĭ odatъ în Меланхолiе, tpisteaџъ шi фелȣpimĭ de istepiкале (Hysterica) ка o femeiъ албъ, къчĭ pasa мȣмеĭ sале нȣ шtie de asemenea паtimъ мора-лъ шi negpi sîntȣ totȣ d'aȣna maĭ veseлĭ de кît чеĭ албĭ. Dap maĭ intepesantȣ de кît toate ачeste împpеџiȣpърĭ, sînt sȣпеpiopitatea кȣалiтъџiлор морале шi інтелектȣале каре ле гъsimȣ ла Мȣлаџi. Челебрȣл воiџiорȣ I. S. *Tschudi* ziче къ în Перȣ шi Лiма se гъseskȣ мȣлџi Мȣлаџi каре aȣ ȣнȣ memopiȣ deosebitȣ de mape шi foapte papȣ ла ȣнȣ omȣ de pasa албъ. Ачeastъ îмбȣнътъџipe în difepite împpеџiȣpърĭ каре ле гъsimȣ ла Мȣлаџi, не adȣкȣ aminte de îмбȣнътъџipea tȣtopa кȣалiтъџiлорȣ кȣ каре ȣn катîр se deosебеште în фавоареа лȣĭ de кал шi de мъгар. Ȣn катîр, împpеȣнъ în sine кȣалiтъџiле бȣне a калȣлȣĭ кȣ кȣалiтъџiле бȣне але мъгарȣлȣĭ; елȣ ape фокȣл шi iȣџеала a калȣлȣĭ шi pебеdepea шi modestia a мъгарȣлȣĭ. Еатъ ка шi мъгарȣлȣ, кîndȣ se însoџеште кȣ алte fiinџе, maĭ бȣне de кît dînsȣл, поate съ skoate чева лȣкpȣ бȣнȣ! Еатъ inflȣенџа ȣнеĭ soчieтъџĭ бȣне!

Пе d'алтъ пapte, веdemȣ în Amepiка къ, кîndȣ doȣ pase infepioape s'amestекȣ, копiĭ продȣшĭ d'ачeste алiанџе tpiste, aȣ în sine împpеȣнate toate defектеле pеле каре ле aȣ ачeste amîndoȣ pase împpеȣне. Ȣn копiл фъкȣt d'ȣn negpȣ шi o femee indianъ, este ȣn monstpȣ; este кȣ dpeptȣ кȣвîntȣ, гpozъ omenipeĭ, o поатъ infepнаlъ; tîлхаpiĭ чеĭ maĭ гpоазнiчĭ шi канiбалĭ каре se гъseskȣ în Amepiка. sînt нȣĭ de negpi фъкȣџĭ кȣ femeĭ indiane.

Dap ачеea че веdemȣ în zilele noastpe despre efектеле кръчiamentȣлȣĭ paseлорȣ în dimensiȣнĭ micĭ, aȣtiкȣitatea a възȣt în dimensiȣнĭ foapte mapĭ, adeкъ ла епока mipraџiȣнеĭ попȣлiлорȣ. Despre ачeasta, datiniле челе maĭ векe шi tot d'odatъ челе maĭ intepesante, не dъ бiблia. Аколо ziче къ Noe, singȣpȣл skъпat кȣ familiea sa de пръпъdipea diлȣвiȣлȣĭ, авеа tpeĭ fiĭ *Semixam* шi *Жafet* de каре aȣ ешit tpeĭ pase, semiџĭ, Хamiџĭ шi Жafeџĭ saȣ Apianĭ. Пе ȣрмъ, Хamiџĭ aȣ mipрat din Афpiка ла Asia шi s'a amestекat кȣ Жafeџĭ шi aȣ продȣs еџiпџieniĭ antiчĭ, ȣn попȣл каре a împpеȣнat în sînȣл съȣ fantasia віе шi fеpбiнте a Хamiџiлор кȣ енерџia Жafeџiлор; de ачеea не a ръмас d'ачest попȣл, моnȣmente џiрantiче dap шi sȣвенipĭ de fante înгpozitoape шi monstpȣoase. Semiџiĭ aȣ пъstpatȣ pasa лор întp'o пȣpitate maĭ mape; de ачеea se deosебеsкȣ printpe нiште каpактеpe кȣ totȣл opi-

џinaле шi eneрџiчe kaрe л'a konsepвat пînъ în zioa d'astъzї. Попvлi Izpaiлiџї, Apaбї шi Калdeenї (Sipienї) mъptvpisesкў despe aчeasta. Dap Жafeџї saў Apianї sînt izвopvл d'vnde aў eшit пeпvmepoшiї попvлї indianї кaрe лoкveskў пe пeninsvлa Indieї. D'aчeste pase fpvmoase a eшitў пe vpmъ Eлenї, Pomanї: întp'vn кvвîntў: попvлї клasiчї кaрe aў fondat лvmea клasiкъ antiкъ. Este vn лvкpv кvpios къ ideea de difepite kaste de oamenї senapate vneлe d'aлteлe în statў în toate пvnкtvpiлe de вedepe поліtiчe шi soчiaлe, aчeste idee sîntў пvpe ideї Apiane; de aчeea ле гъsimў пv пvmaї лa toџї попvлiї Indianї чi шi лa toate чeлe-лaлte naџivnї чe aў eшit din sînvл лopў. Kîtў de nedpente шi d'antivmane sînt aчeste idee de senapaџivnea kasteлop, tot a aвvt în opiџina eї vn motiв жvstў шi paџionaвiлў; asta epa temepea Apianiлop din India кa sъ пv se amesteчe кv pasa neагpъ шi d'a пv stpiкa пvpitatea paseї лopў.

Чeвa despe oamenї пe insvлa Iaвa.

Daкъ вopвimў aiчї despe oameniї лoкvitopї пe insvлa Iaвa, пv înџeлeџemў пe toџї лoкvitopiї d'aкoлo; къчї aкoлo tpъeskў пv пvmaї кvpaџї Iaвanezї, чi шi Evponeanї. Apaвї, Kinezї, Mavpї; însъ în deskpiepea noastpъ, пe вomў mъpџini пvmaї пe adeвъpaџї Iaвanezї adeкъ лoкvitopiї indiџenї aї aчesteї џъpї.

Eatъ noptpetvлў vnvї Iaвanezў! Eatъ vnў omў к'o fpvnte înaлtъ шi лapгъ кaрe sъ askvџemte înчetў кътpe tîmпiлe шi кpeшtetў; кv okiї oakeшї, eшiџї afapъ aвîndў кpъпъtvpї mapї; к'vnў nasў miкў шi tvptitў; o гvpъ mape кv вvzа гpoasъ; oвpaжiї eшiџї afapъ; o вapвъ miкъ шi papъ кa лa o кapпъ; naptea de d'indъpъtў a кaпvлvї eшitъ afapъ; пepiї negpiї шi svвџipї. Daкъ вîpfvpiлe вapвeї sîntў atîpnate în жosў, e semnў къ eлў se afлъ în niшte împpeџivpъpї nenлъкvte; daкъ o napte a пъpvлvї кaпvлvї e tъiatъ шi чea-лaлtъ napte лeгatъ întp'o лeгътvpъ, sъ шtimў къ eлў este înкъ vnў кoпiлў. Din kontpa daкъ вedemў пe vnў Iaвanezў aвîndў dinџї пълiџї шi въпsiџї negpiї, шi fopma гvpeї saлe stpiкatъ npin mъчinapea foii vneї плante napкotiкъ (ameџitoape) пvmite *Betel*, atvnчї sъ шtimў къ aвemў a faчe к'vnў omў dapў пv к'vnў кoпiлў. Maї кv seamъ dinџiї negpiџї sîntў în Iaвa semnў de въpвъџie; къчї лa eї apў fi pvшine кa vnў omў mape sъ se apate în vлiџї „кv dinџiї aлвї кa vnў кîine.“ Iaвanezvлў este d'o mъpime de mizлoкў, anoї, лvкpv pemapкaвiлў, aptiкvлaџivniлe (глesneлe) пiчioapeлopў шi a mîiпeлopў saлe sîntў maї miчї de кîtў лa opї-чe aлtў omў. Despe seкsvлў чeлў fpvmosў din Iaвa, пv tpeвve sъ вopвimў nimiкў; къчї noate sъ pîzъ чine-вa de noї къ dъmў vnopa asemenea femeї, пvmipea de seкsvлў *fpvmosў*, шi înџeлeџemў пpea вine кvmў Evponeeniї кaрe лoкveskў în Iaвa, însemnezў џenvлў femeeskў d'aкoлo кv пvmipea de seкsvлў *чeлў spîtў*; къчї o femee кv dinџiї negpiї пъtaџї, este negpeшitў o fiinџъ mvлtў maї vpîtъ de кîtў vnў omў кv dinџiї vpîџї. Anoї шi moda dameлopў d'aкoлo d'aшї vnџe naptea de naintea a кaпvлvї к'o faџъ poшie пvmitъ *Purpur*; d'aшї vnџe naptea de svsў a кopпvлvї пînъ în sînў к'o matepie гpasъ пvmitъ *Boerch*, пpeкvmў шi naptiкvлapitatea aчesteї pase къ skoate vnў miposў vpîtў *din кopпў*; toate aчeste zічemў, n'aў nimiкў d'atpaџepe пentpv vnў Evponeanў кътpe dameлe Iaвaneze.

Koлopa de пpefepatъ a Iaвaneziлopў, este чea гaлвenъ; eї 'шi въпseskў кopпv гaлвenў шi ziкў кv кoлoapea гaлвenъ-oakeшъ, este чea maї fpvmoasъ пentpv кopпvлў omvлvї.

În Iaвa se întîлneшte mvлte къsъtopiї fъкvte întpe difepite pase de oamenї; aшa se вede aкoлo amestekъtvpї întpe Iaвanezї шi Kinezї, saў întpe Iaвanezї шi кeapў Evponeenї. Kopiї пъsкvџї dintp'o къsъtopie a vnvї Evponeanў к'o damъ Iaвaneazъ, sîntў npiвiџї aкoлo, dvпъ лeџe, кa Evponeenї. Dapў къsъtopia întpe dame Evponeane кv въpвaџї Iaвoneze, este foapte papъ шi кoпiї лopў пv se вvкvpъ de dpentvpiлe Evponeeniлopў. Eatъ къ шi aкoлo, лeџea шi instinktvлў natvpaлў aлў oameniлopў a întokmitў кa въpвatvлў sъ înaлџъ femeea кътpe dînsv, dapў пv кa femeea sъ se пoгoape жosў în mъpitiшў.

Пasivnea dvпe mode пvoї шi feлvpimї de skvлe, sîntў foapte domnitoape лa Iaвanezї; însъ лeџea mъpџineшte aчeastъ пasivne Пapizieanъ лa

Iaвanezĭ, прin niште прeskpiцiȣnĭ pirȣpoase. În цer·:pe, ape ȣnŭ Iaвanŭ tpeĭ feлȣpĭ de xaĭne: ȣnȣлŭ пentpȣ окȣпaцiȣnea sa de toate ziлeлe, o xaĭnъ de гaлъ ка чetъцeanŭ шi o xaĭnъ de гaлъ ка soлdatŭ, къчĭ toцĭ Iaвanezii sîntŭ soлdaцĭ. O îm-преciȣpape pemapкaвiлъ лa Iaвanezĭ este, кȣpъ-цeniea лopŭ deoseвitъ viziвiлъ пe xaĭneлe лopŭ шi în kaseлe лopŭ. Ȣnŭ Iaвanezȣ кape apatъ чeva пекȣpъцenie пe xaĭneлe saлe, este aкoлo foapte тenpizatŭ шi devine pîsȣлŭ лȣтeĭ. Eĭ aŭ шi o тape сльвiчiȣne пentpȣ скȣлeлe шi тaĭ кȣ seamъ пentpȣ ineлe, чepчeĭ шi diademe în пъpŭ.

Aчeĭ кape nȣ sîntŭ în stape sъ пoapte aчeste скȣлe d'aȣpŭ кȣ diamanцĭ, лe пoaptъ d'apamъ.

Afapъ de kostȣmȣлŭ кape Iaвanezŭ, Iaвanezi поptŭ шi kostȣmȣ Apaвeскŭ пpeкȣтŭ шi kostȣ-тȣлŭ Eȣpoпeanŭ. Dapŭ пînъ aкȣтŭ, Iaвanezii aŭ ажȣnsȣ a imita nȣmaĭ ка тaĭmȣцe пoptȣлŭ Eȣpoпeniлopŭ fъpъ sъ fie în stape a'ĭ imita în чiviлizaцiȣnea шi în ideeлe лopŭ пpoгpesive. Aшa este nȣ nȣmaĭ лa Iaвanezĭ: sîntŭ тȣлцĭ aлцĭ пoпȣлĭ кape aŭ adontatŭ лȣкsȣлŭ Пapisianŭ fъpъ sъ fie deveniцĭ Пapazienĭ.

Лȣtpa saŭ Vidpa.

Чine nȣ кȣnoaшte пeлea de Vidpъ, aчeastъ пeлea пpeчioasъ шi fpȣтoasъ, пapкъ de samȣp, кape ȣnii o пoaptъ ка гълepe лa влane, aлцĭ ка къчiȣлe! Aчeastъ пeлe пpoвine d'animaлȣлŭ în-fъцiшat în aлътȣpata fiгȣpъ.

Aчestŭ animaл nȣmit în istopia Natȣpaлъ *Lutra*, seamъnъ чeva кȣ Dixopȣ, adeкъ ка Dixo-pȣ, ape шi Lutra ȣnŭ кopпŭ лȣnгŭ шi пpetȣtin-dine d'o тъpime eкȣaлъ, dap кoada sa devine tȣptitъ кътpe vîpfŭ; ape пiчio:pe skȣpte, întpe деџeтe ape o пeлe întinsъ пentpȣ ȣшȣpinцa no-tъpeĭ. Kaпȣл eĭ e skȣptŭ шi кam tȣptitŭ, na-sȣл eĭ e пpea тiкŭ, ȣpeкiлe sînt skȣpte шi se înkidŭ кȣ'n кaпaкŭ, ка sъ nȣ intpe aпa în-tp'înseлe.

Aчeste animaлe tpъeskŭ în aпъ, adeкъ пe цъpтȣpiлe pîȣpiлopŭ шi a лaкȣpiлopŭ, ȣnde se askȣndŭ zioa în кpeпътȣpĭ шi гъȣpĭ, dap noantea (тaĭ кȣ seamъ kînd e лȣna плinъ) esŭ afapъ гoнindŭ dȣпe вpoaшte, paчĭ, шi тaĭ кȣ seamъ пeшte. Înnot пpea вine în aпъ, пoate sъ шi кȣ-fȣnde шi sъ peтȣiъ тȣлtŭ timпŭ sȣв aпъ; eлe pътînŭ кeap iapna sȣв гiaцъ kîtŭ-va timпŭ шi fakŭ тape stpiкъчiȣne în вълцĭ xotepîte пentpȣ пpindepea пeшtiлop, къчĭ sînt foapte лaкȣтe dȣпe пeшte шi sînt foapte тînкъчioase.

Sînt doъ feлȣpĭ (sпeцe) de Lutra, ȣna nȣ-тitъ чea Koтȣnъ (Lutra Communis) кape ape o кoлoape чeпȣшie-oaкeшъ, жos-чeпȣшie. Лȣnцi-тea кopпȣлȣĭ e de 2—3 пiчioape, dap кoada ape лȣnцiтea d'ȣn пiчopŭ, ape ȣnŭ пъpŭ тiкŭ тъtъ-sosŭ шi foapte пpeцȣit ка влana, din пъpȣл eĭ se fakŭ шi пensȣлeлe пiktopiлop (zȣгpъviлop). Aчestŭ animaлŭ se гъseшte în peцiȣniлe тodepa-te aлe Eȣpoпeĭ; dap din zi în zi se îmпȣцineazъ тaĭ тȣлtŭ, къчĭ oamenii dopitopĭ dȣпe пeлea лȣĭ, îлŭ гoneskŭ tape. Kapnea aчestȣĭ animaлŭ, este вȣnъ de тînkatŭ, шi e кȣpios къ peлiцiȣnea кa-toлiкъ кape пepmite în ziлeлe de postŭ a тînka пeшte dap nȣ кapne, a пepmis a тînka шi Lutra în postŭ; къчĭ a пpivit aчestŭ animaл ка ȣn пe-шte, de шi dȣпe Istopia Natȣpaлъ aчestŭ animaл nȣ e ȣnŭ пeшte, чi ȣnŭ тamifep ка воȣ шi кa-пpa.— Feтeлa Lutreĭ fatъ пe fie-кape anŭ 2—4 пȣĭ кape sînt лesne d'înвъцat шi тaĭ кȣ seamъ ка sъ пpinzъ пeшte.

Sпeцa a doъ de Лȣtpe (Lutra luris) este de doъ opĭ тaĭ тape de kît чea d'întiia; пiчioapeлe de d'îndъpъt sîntŭ пpea skȣpte, кoada de tpeĭ opĭ тaĭ skȣptъ de kît кopпȣ; влana лȣĭ e neaгpъ ка samȣpȣлŭ шi лȣчitoape. Aчeastъ влanъ este чea тaĭ skȣтпъ dintpe toate влъnȣpiлe, къчĭ o sin-гȣpъ пeлe, kostъ пînъ лa o sȣtъ de гaлвeнĭ.

Aчeste sпeцъ de Vidpъ tpъeшte nȣmaĭ în пaptea a тъpeĭ Пoлape чe esistъ întpe Asia шi Ameрiкa. De aчeea, neгoцȣлŭ кȣ aчeste влane se faчe тaĭ кȣ seamъ de кътpe Kinezi шi Жa-пonezi; шi aчeastъ влanъ se faчe din zi în zi тaĭ papъ, къчĭ шi dînsa este sȣпȣsъ efeкteлopŭ întpistъtoape чe лe пpodȣчe neste пътîntŭ, лъкo-тiea oтȣлȣĭ.

Лa aчeastъ okaziȣne, пȣtemŭ sъ dътŭ niшte noцiȣnĭ statistiчe asȣпpa кoтepчiȣлȣĭ шi konsȣ-тaцiȣnea влъnȣpiлop în Eȣpoпa.

Орашеле în каре este концентрат комерчіѕлъ блъпілорѣ în Еѕропа, sînтѣ Ліпска ші Лондонѣ; dap în Asiea, орашѕл Nîжнi Новогородѕ ші Мекаріеа în Рѕsia ѕnde sînтѕ бѕлчіѕрі марі, факѣ ѕнѣ маре трафік кѕ блъпѕрі. Din Африка віне пѕціне блъні. În ачестѣ континентѣ фербінтѣ, нічі оаменії нічі анімале н'аѣ требѕінцъ de бланe, de ачееа натѕра н'а аконерітѣ корпѕлѣ анімалелорѣ кѕ блъпѕрі desе ка în църіле фрігѕроасе. Dap în Амеріка, партеа Nордікъ лîнгъ sînѕл лѕі Hudson, este фоарте богатъ în блъпѕрі ші аколо s'a ашезатѣ о компаніе маре каре фаче маі кѕ seamъ трафік кѕ блъпѕрі. În аниі 1835—1837 s'a вîndѕтѣ în Лондонѣ пе fie-каре анѣ, ѕнѕл песте алтѕ, 1,155,200 пеі de бланe, каре провінеаѣ de ла sînѕл лѕі Hudson ші Канада; 195,150 провінindѣ de ла Компаніеа Амерікана каре локѕеште în Nev-Yorc. Dintр'ачесте ера 86,600 пеі de касторі; 891,000 de шобілані кѕ одоре de мѕскѕ (petit-gris); 121,000 шдері; 19,200

(Lutra Communis) saѣ Відра.

лѕпі; ші пісіче сълбатіче 6,800 лѕпі; 7,650 ѕрші, 7,300 пекандs (saѣ dixopі din Амеріка), 19,700 Lutre; 37,000 вѕлпі; etc. etc. Dѕпе ачесте статіче, валореа імпортанцеі sъ sѕе în анѕл 1832 ла sѕма de 186,000 стерлінці (372,000 галбені) de каре гѕверпѕл а лѕат drepт вамъ, sѕма 84,000 стерлінці (168,000). Еатъ къ кîndѣ попол sъ înкълзеште кѕ блъні бѕне, ші каса вістеріеі se înкълзеште кѕ галбені бѕні. Кîndѣ поподѕ е съракѣ ші тренцѕросѣ, елѣ тремѕръ de фрігѣ ші în каса вістеріеі este асеменеа ѕнѣ întѕнерікѣ ші о ръчеалъ înгрозітоаре!

Despre mѫsȣріле antiче.

De

A. Treb. Lauriani.

F. (Ȣрмаре.)

IV. Sпре а не пȣtea фаче о idee despre modȣлȣ кȣmȣ Romanii плѫtea пре dрегѫtoрії лорȣ, пȣнемȣ аічї konstitȣціȣnea імперѫtоріȣлȣї Іȣstinianȣ пentрȣ administрapea Afрічеї, datѫ ла anнȣлȣ 534, din Cod. lib. I. tit. 27, кȣ коррекціȣніле карі ні аȣ fostȣ кȣ пȣtinцѫ але întpedȣче.

Pro annonis et capitu pro tempore Praefecti Praetorio per totam Africam auri libras C.
Pro annonis Consularium auri libras XX.
Pro annonis Cancellariorum auri libras VII.

Item officiis eius ita:		annon.	solidi,	capitu	solidi,	simul solidi.
In scrinio primo homin	X	XVIII	XC	XIV	LVI	CXLVI
Numerario	(1)	VI	XXX	IV	XVI	XLVI
Secundo	(1)	III	XV	II	VIII	XXIII
Tertio et quarto	(2)	III	XV	II	VIII	XXIII
Aliis tribus	(3)	III	XV	III	XII	XXVII
Reliquis tribus	(3)	III	XV	III	XII	XXVII
In scrinio secundo, ut supra scriptum est.	. .	. .	. .	. .	. .	CXLVI
In scrinio tertio, ut supra scriptum est.	. .	. .	. .	. .	. .	CXLVI
In scrinio quarto, ut supra scriptum est.	. .	. .	. .	. .	. .	CXLVI
In scrinio primiscrinii quod est subadiuvae hominibus.	X	XIV	LXX	XI	XLIV	CXIV
Primiscrinio	(1)	III	XV	II	VIII	XXIII
Secundo	(1)	II	X	I	IV	XIV
Tertio et quarto	(2)	III	XV	II	VIII	XXIII
Reliquis homnibus	VI	VI	XXX	VI	XXIV	LIV
In scrinio commentar. hom.	XII	XVII	LXXXV	XVI	LXIV	CXLIX
Primo commentar.	(1)	III	XV	II	VIII	XXIII
Sequentibus homin.	III	VI	XXX	VI	XXIV	LIV
Reliquis homnibus	VIII	VIII	XL	VIII	XXXII	LXXII
In scrinio ab actis homnib.	X	XIV	LXX	XII	XLVIII	CXVIII
Primo	(1)	III	XV	II	VIII	XXIII
Secundo et tertio	(2)	IV	XX	III	XII	XXXII
Reliquis	VII	VII	XXXV	VII	XXVIII	LXIII
In scrinio libellorum hom	VI	VIIS	XXXVIIS	VI	XXIV	LXIS
Primo	(1)	II	X	I	IV	XIV
Secundo	(1)	IS	VIIS	I	IV	XIS
ReliAuis hominibus	IV	IV	XX	IV	XVI	XXXVI
In schola exeptorum hom.	LX	LXXV	CCCLXXV	LXVIII	CCLXXII	DCXLVII
Primo et secundo	(2)	VI	XXX	IV	XVI	XLVI
Aliis hominibus	VI	XII	LX	XII	XLVIII	CVIII
Reliquis hominibus	X	XV	LXXV	X	XL	CXV
Reliquis hominibus	XLII	XLII	CCX	XLII	CLXVIII	CCCLXXVIII
In schola singularium hom.	L	LIIIS	CCLXVIIS	LI	CCIV	CCCCLXXIS
Primo	(1)	III	XV	II	VIII	XXIII
Secundo, tert. et qu.	(3)	IVS	XXIIS	III	XII	XXXIVS
Reliquis hominibus	XLVI	XLVI	CCXXX	XLVI	CLXXXIV	CCCCXIV
In schola mittendar. homin.	L	LIIS	CCLXIIS	L	CC	CCCCLXIIS
Primo	(1)	II	X	I	IV	XIV
Secundo, tert. et qu.	(3)	IVS	XXIIS	III	XII	XXXIVS
Reliquis hominibus	XLVI	XLVI	CCXXX	XLVI	CLXXXIV	CCCCXIV
In schola cursorum homin.	XXX	XXXIIS	CLXIIS	XXX	CXX	CCLXXXIIS
Primo	(1)	II	X	I	IV	XIV
Secundo, tert. et qu.	(3)	IVS	XXIIS	III	XII	XXXIVS
Reliquis hominibus	XXVI	XXVI	CXXX	XXVI	CIV	CCXXXIV
In schola nomenclat. hom.	XII	XIII	LXV	XII	XLVIII	CXIII
Primo	(1)	II	X	I	IV	XIV
Riliqnis hominibus	XI	XI	LV	XI	XLIV	XCIX
In echola statorum homin.	VI	VII	XXXV	VI	XXIV	LIX
Primo	(1)	II	X	I	IV	XIV
Reliquie hominibus	V	V	XXV	V	XX	XLV
In schola practorian. hom.	X	XI	LV	X	XL	XCV
Primo	(1)	II	X	I	IV	XIV
Reliquis hominibus	IX	IX	XLV	IX	XXXVI	LXXXI
In schola dracon. homin.	X	XI	LV	X	XL	XCV
Primo	(1)	II	X	I	IV	XIV
Reliquis hominibus	IX	IX	XLV	IX	XXXVI	LXXXI
In scriaio operum homin.	XX	XXVIII	CLX	XXI	LXXXIV	CCXXIV
Primo	(1)	III	XV	II	VIII	XXIII

Item officiis eius ita:		annon.	solidi,	capitu	solidi,	simul solidi.
Reliquis hominibus	III	VI	XXX	III	XII	XLII
Reliquis aliis homin.	VI	IX	XLV	VI	XXIV	LXIX
Riliquis hominibus	X	X	L	X	XL	XC
In scrinio arcae hominibus	XX	XXVIII	CXL	XXI	LXXXIV	CCXXIV
Primo	(1)	III	XV	II	VIII	XXIII
Reliquis hominibus	III	VI	XXX	III	XII	XLII
Reliquis aliis homin.	VI	IX	XLV	VI	XXIV	LXIX
Reliquis hominibus	X	X	L	X	XL	XC
In schola chartularior. hom.	L	LVIII	CCXC	LI	CCIV	CCCCXCIV
Primo	(1)	III	XV	II	VIII	XXIII
Reliquis hominibus	III	VI	XXX	III	XII	XLII
Reliquis aliis hom.	VI	IX	XLV	VI	XXIV	LXIX
Reliquis hominibus	XL	XL	CC	XL	CLX	CCCLX

Fiunt homines CCCXCVI.
Annonae ccccxciv sol. II. CCCCLXX.
Capitu ccccxxxi sol. I. DCCXXIV.
Simul solidi IV. CXCIV.

Item pro annonis et capitu censualium officiorum eius solidi DLX.

Et quidem pro annonis LXXXIX solidi CCCCXLV.

et pro capitu XXII solidi CXII.

Dividuntur autem ita:

Medicis hom. v. pro an. xlix, pro cap. xiv, solidi cccxx.

Primo pro an. xv sol. lxxv, cap. v. sol. xxv, fiunt sol. c.

Secudo pro an. x sol. l, cap v sol. xx, fiunt sol. lxx.

Reliquis homin. iii, ad. ann. viii et ad cap. ii, sol. cl.

Grammaticis hom. ii, ad ann. x et ad cap. ii, sol. cxx.

Oratoribus hom. ii, ad ann. x et ad cap. ii. sol. cxx.

Din codice Theodosiano lib. xiii. tit. 1. lege 11. кȣnoшtemȣ къ Baлentinianȣ I opdinъ лa annȣлȣ Xp. 376, пentpȣ Гaллia: Oratoribus viginti quatuor annonarum e fisco emolumenta donentur, grammaticis latino et graeco duodecim annonarum numerus praestetur . . . Trevirorum Rhetori triginta, item viginti grammatico litino, graeco etiam, siquis dignus reperiri potuerit, duodecim praebeantur annonae. Ba sъ zikъ aчestȣia din ȣpmъ toțȣ aшa кa шi пpofessopiлopȣ лȣї Iȣstinianȣ din Afpiкa.— Din Sȣetoniȣ aфлъmȣ къ Bespasianȣ graecis latinisquis Rhetoribus annua centena constituit. Sȣmma de 100,000 sestepцї dъ o mie domiцianї de aȣpȣ; вa sъ zikъ de 5 opї maї mȣлtȣ de къtȣ Petopȣлȣї de лa Tpeвipї.— Însъ Fлaвiȣ Konstanцiȣ, tatълȣ лȣї Kostantinȣ, dede opatopiȣлȣї Eȣmeniȣ ȣnȣ saлapiȣ de 600,000 sestepцї.— Sпpe ȣшȣpapea компъръчiȣnії обсepвъmȣ къ stiпendiȣлȣ ȣnȣї miлitapiȣ пpe timпȣлȣ лȣї Iȣstinianȣ epa 9 soлzї (5 pro annona et 4 pro capitu), пpe timпȣлȣ лȣї Teodosiȣ II epa 8 soлzї (4 pro annona et 4 pro capitu), пpe aлȣ лȣї Teodosiȣ I epa 10 soлzї (5 pro annona et 5 pro capitu), пpe aлȣ лȣї Kostantinȣ epa 12 soлzї (6 pro annona et 6 pro capitu), eapъ пpe aлȣ лȣї Domiцianȣ epa 12 domiцianї de aȣpȣ.

V. Ȣpmeazъ saлapieлe dpeгъtopiлopȣ din чeлe 5 пpoвinцe aлe Afpiчeї:

Clarissimo viro Duci Tripolitanae provinciae et hominibus eius annonas cxc, pro singulis annonis solidos v, et capitu clix, pro capitu solidos iv, simul fiunt solidi mdlxxxvi.

Clarissimo Duci pro annonis lxxx sol. cccc et pro capitu lxxx sol. cccxx, simul fiunt sol. dccxx

Assessori ducis et officio eius hominibus xl pro annonis ex, sol. dl, et pro capitu lxxxix solidos cccxvi, simul fiunt solidi dccclxvi.

Dividuntur autem eis:		ann	solidi	capitu	solidi	simul sol.
Assessori pro an.		VIII	XL	VIII	XXXII	LXXII
Primiceriu pro an.		VII	XXXV	IV	XVI	LI
Numerario pro an.		VI	XXX	IV	XVI	XLVI
Ducenariis	III	XV	LXXV	VI	XXIV	LXXXIX
Centenariis	VI	XXIV	CXX	XII	XLVIII	CLXVIII
Biarchis	VIII	XVI	LXXX	XVI	LXIV	CXLIV
Circitoribus	IX	XVIII	XC	XVIII	LXXII	CLXII
Circitoribus	XI	XVIS	LXXXIIS	XI	XLIV	CXXVIS

Clarissimo viro Duci Byzacenae provinciae et hominibus eius annonas cxx, pro singulis annonis solidos V, et capitu clviii, pro capitu solidos iv, simul fiunt solidi mdlxxxii

(Dividuntur ut supra scriptum est).

Clarissimo viro Duci Numidiae provinciae et hominibus eius annonas cxc, pro singulis annonis solidos v, et capitu clviii, pro capitu solidos iv, simul fiunt srlidi mdlxxxii

Dividuntur ut supra scriptum est).

Viro clarissimo Duci Mauritaniae provin-

ciae et hominibus eius annonas cxc, pro singulis annonis solidos v, et capitu CLVIII, pro capitu colidos IV, simul fiunt solidi MDLXXXII

Viro clarissimo Duci Sardiniae insulae et hominibus eius annonas CXC, pro singlis annonis solidos V, et capitu CLVIII, pro capitu solidos IV, simul fiunt solidi MDLXXXII

V. Пьнемъ аічі ші саваріеле алторъ administpatopi, кълеsse din новеле.

Praetori *Pisidiae* pro annonis et capitibus et reliquo emolumento solidos numero DCCC
eius assessori solidos numero LXXII
eius officio auri libras V (id est solidos CCCLX).

Novella xxiv.

Praetori *Licaoniae* pro annonis et capitibus et reliquo solatio solidos numero DCCC
eius assessori solidos numero LXXII.
eius offisio auri libras V (id est solidos CCCLX).

Novella xxv.

Praetori *Thraciae* pro annonis et capitibus et reliquo solatio solidos numero DCCC
eius assessori solidos LXXII.
eius officio auri libras V (id est solidos CCCLX).

Novella xxvi.

Comiti *Isauriae* pro annonis solidos DCCC
eius assessori LXXII
eius officio auri libras V (id est solidos CCCLX).

Novella xxvii.

Moderator *Helenoponti* accipiat annonas sollectas in DCCXXV aureos.
eius assessor LXXII aureos.
eius officium CCCCXLVII et trem.

Novella xxviii.

Praetor *Paphlagoniae* accipiat annonas collectas in aureis DCCCXXV.
eius consiliarius aureos LXXII.
eius officium aureos CCCXLVII et trem.

Novella xxix.

Proconsuli *Capadociae* auri libras XX (id est solidos MCCCCIV.)
eius assessori usque ad auri libras II (id est solidos CXLIV).
accipiet autem et officium, quod a fisco hactenus erogabatur.

Novella xxx.

Comiti *Armeniae* pro annonis solidos DCC
eius assessori solidos LXXII.
eius officio solidos numero CCCLX

Novella xxxi.

Moderator *Arabiae* accipiat XV auri libras (id est solidos MLXXX).
eius consiliarius II auri lib. (id est solidos CXLIV).
eius officium II (?) (id est sol. CXLIV).

Novella xxxii.

Proconsuli *Palaestinae* XXII suri libras (id est solidos MDLXXXIV.

Damus, ut sibi et assessori et parenti sibi officio haec dividat secundum quem ipse voluerit modum, et haec ad nos denunciet, ut ex sacra prag matica forma etiam in his divisionem nos confirmemus.

Novella XXXIII (an. 536).

Комъnikaціъni sчientifiче miчi.

Овсерваціъніле meteopoлoџiче ла Бъкърешtї de ла 1—8 Іълie.

Темпеpatъpa dъпъ tepmometpъ лъї Reaumure, în ъmбpъ.

	Dim. ла opa 6,	d. a. ла opa 4,	seapa ла opa 10
Ла 1	13,5	18,5	15
Ла 2	14,5	17	15
Ла 3	15	17	15
Ла 4	15	17	15
Ла 5	17	21,5	17
Ла 6	18,5	18,5	17
Ла 7	18	21	17
Ла 8	17	21	16
Темпеpatъpa de mizлок	15,9	16,3	15,9

Бapometpъ a вapiatъ întpe 326 mi 328 лiniї de Пapisъ.

Niчї o zi de плоаe.

Tinъpitъ în Tinorpafia Колеџіълъї Sf. Saвa.